

Gunnarskogsoriginal.

Tusenkonstnären

"Johannes i Hölte"

Börbacken hölte

Egentligen skulle i denna serie endast behandlas original, d. v. s. vad som vanligen menas med sådana (i vardagen betydelse säges ju en person, som särrar sig från de "vanliga" människorna — vanligen på ett i den senare kategorins ögon löjeväckande sätt — vara ett "original"), men begreppet är rätt tänjbart. Om vi alltså tar begreppets plasticitet som förutsättning, kan vi få ut benämningen originell personlighet, varvid objektet förhåller sig till de vanliga originalen som aristokraten till parian.

"Johannes i Hölte" var en dylik originell personlighet. Och han var originell på ett mycket sympatiskt sätt. Utan buller och åthävor levde han sitt liv på ett stilla och försynt sätt, skapade sina glädjeämnen ur sin egen sällsynt rika värld och glädde sig över de mångskiftande saker han förfärdigade med sina egna händer.

Han var egentligen möbelsnickare, men detta var s. a. s. hans officiella yrke, han hann dessutom med en mångfald andra saker, kanske mera hobbybetonade men därför inte mindre värdefulla. Så konstruerade han den säkerligen första vattenledning som sett dagens ljus i Bortan — en träledning, som ledde vattnet från en brunn i skogen ned till hans hem. Även en annan vattenledning, men denna gång en sorts linbana, satte han upp.

En gång i min barndom besökte jag Johannes, som denna gång gick omkring med en särskilt hemlighetsfull min. Rätt som det var kom han fram med en ångmaskin, som han tillverkat, och satte på spisen, och han såg särdeles belåten ut när den gick igång. Några år senare tillverkade han en stor dito, som drog snickerimaskinerna i verkstaden och som skulle ha varit ett under av snillrikhet.

Johannes i Hölte var inte främmande ens för målarkonsten. Han målade landskap och bibliska motiv (han var varmt religiös) och allt med stor talang. På väggen i hans forna hem fanns långt efter hans tid en stor målning, målad direkt på väggen och med sina välnyanserade färger vittnande om dess skapares stora förmåga att återge naturens färgvalörer.

Efter gamla vägen till Ekhöjden finns en järnhaltig källa, som väller fram intill en bergknalle. För många år sedan fanns där ett badhus, som var livligt frekventerat av ortsbefolkningen. Många säges ha blivit botade för värk av dessa bad. Johannes i Hölte var den som fick upp ögonen för källans möjligheter, och det var också han som byggde badhuset. Även ett sågverk satte han upp i den närbelägna "Skrubbhöltsbäcken", där han sågade det virke, som användes vid snickerierna.

Djuren hade i honom en stor vän. Ett duvslag inrättades i en härför avsedd utbyggnad å själva boningshuset och som var fyllt av kuttrande duvor, som åt ur hans händer.

Johannes i Hölte är nu borta sedan många år tillbaka. Duvorna ha slutat kuttra i slaget och hans sågverk i Skrubbhöltsbäcken har för längesedan multnat ned och spolats bort av vår- och höstfloder. Det enda som bestått av alltsammans är ett stenlager från sågverket, vilket ingjutet i granithård cement i bron över bäcken under århundraden kommer att spegla sig i det klara bäckvattnet. (—rt—)